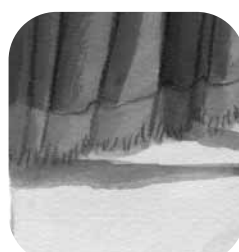
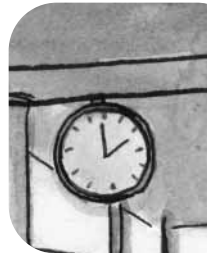

6 Gradim te imam, slovenski jezik

Rešitve DZ

Dragica Kapko
Nana Cajhen
Nevenka Drusany
Martina Križaj Ortar
Marja Bešter Turk

1 Lani in letos

Besedilo

2. Prvo besedilo je novica. Drugo besedilo je zahvala. Tretje besedilo je vabilo.
3. Člani podjetniškega krožka OŠ Križevci pri Ljutomeru so javnosti predstavili 17-kilometrsko pot za pešce in kolesarje.
V Križevcih pri Ljutomeru.
V soboto pred 5. majem.
Člani podjetniškega krožka in pohodniki (pešci in kolesarji).
4. Ljubljana.
17. 5. 2007
Drage učenke, dragi učenci!
vaša razredničarka Nina Hočevar
Lep pozdrav
5. Prirodoslovni muzej Slovenije.
Razstavo Narava Slovenije – Mura in Prekmurje.
V muzeju na Muzejski 1 v Ljubljani.
Od ponedeljka do nedelje med 10.00 in 16.00, ob četrtkih med 10.00 in 20.00.
Nič.
7. Zunajšolska dejavnost učencev; pot za turiste; kdor koga štiti/varuje/podpira; list potiskanega papirja, ki se zgiba; knjžica s podatki; zbirka, ki je ves čas na ogled; brezplačen vstop.
8. stalna, zadnja, malo, dolgočasna/nezanimiva, kratka, naša, lansko/prihodnje, neurejena/zanemarjena, neprijazni, zaprta
9. kolesarka, članica, mentorica, pokroviteljica, razredničarka, peška
- 10.

SAMOSTALNIK	SPOL	SAMOSTALNIK	SPOL
ljubljana	ž.	bolnišnici	ž.
učenke	ž.	pozdrav	m.
učenci	m.	razredničarka	ž.
želje	ž.	Nina	ž.
knjigo	ž.	Hočevar	m./ž.
dnevi	m.		

e
11.

	OBCNO IME	LASTNO IME
učenec	x	
razredničarka	x	
gospa	x	
Hočevar		x
Ljubljana		x

12. drage, dragi, dobre, dolgi, krajši, prijaznejši, lep

13.

OSNOVNA STOPNJA	SREDNJA STOPNJA	NAJVIŠJA STOPNJA
	dražji	najdražji
lep	lepši	
	boljše	najboljše
	daljši	najdaljši
kratek		najkrajši
prijazen		najprijaznejši

14. *Ljubljana, 17. 5. 2007*
 Drage učenke, dragi učenci!
 Lepo se vam zahvaljujem za dobre želje in knjigki ste mi jo poslali. Dolgi dnevi v bolnišnici bodo tako krajši in prijaznejši. Tudi ja še velikokrat mislim na vas. Upam da bom kmalu spet met vami.
 Lep pozdrav
 vaša razredničarka nina hočevar

16. široki, ozki, široki, široki, ozki, ozki, ozki, ozki

2 Skupaj v skupini

- turističnega vodnika, policista, zdravnika, gostilničarja, prodajalko, voznika avtobusa, šolsko kuharico, snažilko, tajnico ravnatelja, hišnika, socialnega delavca, pedagoga, psihologa, logopeda
- Levo: ne; desno: da. Levi način ni vljuden.
- Levo: da, desno: ne. Desni način ni vljuden.
- počasi/polagoma, nič, hiter/uren, priden/delaven/marljiv, veliko/mnogo, nepotrpežljiv/nestrpen
- So se učenci že odločili, o čem bodo pripravili plakat?
Naslovov si niso zapomnili, ker jih je učitelj povedal prehitro.
Učenci v skupini nočejo, da vodja naredi vse sam.
Bi bili zadovoljni, če bi bila vodja Vesna?
Povejte mi, kdo bo vodja skupine.
Ker je Vesna zelo zaposlena, najprej ni hotela sprejeti nove zadolžitve.

3 Luka je ona – on in jaz sva midva

- mu, jih, jima, mu, ji, ga, ga

ZAIMEK	NADOMEŠČA BESEDO
mu	Tinetu
jih	videokasete
jima	bratoma
mu	Tinetu
ji	učiteljici
ga	Tineta
ga	Tineta

- Midva. Vidva. Vidve/Vedve. Vidva. Me. Midve/medve. Ve. Vi. Mi.
- dedkom → njim, avtocesti → njej, skale → jih, laboratoriju → njem
- mu jih; ti ga; nama ga; ti/mu ga; vam jo
- ji, jih, mu, jima, jih, jim, je
- jaz, me, mi, me, meni, mano/menaj
Ne. Povedi ne bi bile razumljive.
- ji, mu, naju, nas, ju, me, vam, jih

4 Vsak dan jih beremo

- Blaž O., Jože G., Policist, Tanja Dodig; Blaž O.;
- 6 10 2 3 11 7 8 9 1 5 4 12
- b
- A, A, C, B
- človek, ki se s kom vozi; človek, ki hodi s kom v šolo/razred; človek, ki s kom dela; človek, ki s kom igra v isti igri; človek, ki ima s kom isto/enako ime
-

LASTNOSTNI	VRSTNI	SVOJILNI
obupan	telefonsko	Jožetov

-

OSEBNI ZAIMEK	OSEBA	ŠTEVILO	
mu	3.	ed.	Blaž O.
ga	3.	ed.	denar
nam	1.	mn.	uredništvo časopisa Dnevnik
mi	1.	ed.	Jože G.

8.

IMENA BITIJ	ZEMLJEPISNA IMENA	STVARNA IMENA
Blaž	Ljubljana	Dnevnik
Jože	Celovski cesti	Kronika
Tanja		Gimnazije Šentvid
Dodig		

Protipomenke, sopomenke, nadpomenke, podpomenke

- večera, mraka, konca, zadnje, pet/peta
Celoto.
- star, nesrečen, nepošten, malo, odgovoriti, prepovedati, odpeljati se, spomniti se
- smešno, fotografija, seveda, obraz, dobro, čeden, zabava, denar
- voznik, medmrežje, kamion, zdravnik, nasilen, listopad, frizura
- česnja, sladica; Gea, časopis; valček, šport; kitara, notranji organi
- sopomenki; nadpomenka, podpomenka; sopomenki; protipomenki; sopomenki; podpomenka, nadpomenka; protipomenki; protipomenki; podpomenka, nadpomenka

5 Nekaj ti moram povedati

- Brat je rekel sestri: "Napisati moram spis o divjih mačkah."
Sestra mu je svetovala: "Pojdi v knjižnico po knjigo o živalih."
Brat je rekel sestri, da mora napisati spis o živalih.
Sestra mu je svetovala, naj gre v knjižnico po knjigo o živalih.
Knjižničarka je vprašala učenca: "Katero knjigo iščeš?"
Učenec ji je odgovoril: "Babica v supergah."
Knjižničarka je vprašala učenca, katero knjigo išče.
Učenec ji je odgovoril, da išče knjigo Babico v supergah.
- Andraž nas je ves začuden spraševal: "Kje ste hodili toliko časa?"
Sošolec me je opozoril: "Reditelj si."
Tine mi je zavpil: "Ne premikaj se!"
- Mama mi je velikokrat dejala, da ne smem obupati.
Učiteljica nas je vprašala, kako se širi svetloba.
Reševalci so vzpodbujali nesrečnega planinca, naj spleza iz ledene luknje.
- Andraž nas je ves začuden spraševal, kje smo hodili toliko časa.
Sošolec me je opozoril, da sem reditelj.
Tine mi je zavpil, naj se ne premikam.
- Mami mi je velikokrat dejala: "Ne smeš obupati."
Učiteljica nas je vprašala: "Kako se širi svetloba?"
Reševalci so vzpodbujali nesrečnega planinca: "Splezaj iz ledene luknje."
- Ker je ponavljal besedi je rekel.
je rekel, obljubil, je svetoval, je vprašal, je odgovoril, je predlagal
- "Oče mi je kupil novo kolo," je Simon povedal Primožu.
"Katero pa?" ga je vprašal Primož.
Simon mu je odgovoril: "Gorsko."
"Krasno, tudi jaz se bom vozil z njim!" je vzkliknil Blaž.
- "Kaj je premi govor?" me je vprašala Urša.
"Ti bom povedala po pouku," sem ji odgovorila.
Urša mi je predlagala: "Ob petih bom prišla k tebi domov."
"Prej me pokliči po telefonu," sem ji naročila.
- "Spet dežuje," se je pritoževala Metka.
Marjana je nagovorila navzoče: "Spoštovani planinci in planinke!"
"Čestitam!" je bil vesel trener.
Nekdo iz množice je zaklical: "Bravo, Špela!"

10. Uroš je vprašal Bredo, ali ve, kaj je Davidova zvezda.
Miha je zmedeno priznal, da tega res ni vedel.
Mama je naročila Mojci, naj pride domov ob osmih.
Tatjana me je vprašala, kaj smo gledali v Benetkah.
11. Janu je začelo presedati mamino nenehno opozarjanje, zato ji je včeraj rekel: "Vedno samo kričiš name! Vse, kar naredim, je narobe!" "Jan, to pa ni res!" "Pa je! Zmeraj mi težiš!" "No, včasih sem res jezna, ker hiša ni pospravljena tako, kot smo se zmenili." "Pa saj pospravljam, saj samo pospravljam," je skušal Jan dopovedati mami. "Vsi mislite, da bom sama vse naredila." "Pa saj bom pospravil svojo sobo! Samo nehaj me kritizirati!"

6 Po mojem mnenju

3. domišljija, mladenič/deček, mogoče, premožen, učenec, boj
4. dolgočasen, reven, star, strpen/potrpežljiv, težak/težek, nesposoben
5. sopomenki, protipomenki, protipomenki, sopomenki, protipomenki, protipomenki
6. prevajalka, šolarica, pripadnica, bralka, policistka, stotnica
7. zločinskega imperija, dublinskega pristanišča, zakotnih ulic, tovornih ladij, pločevink, kokakole, severni Rusiji
8. Šolarji, knjige, vrstnikih, sposobnosti, načrte, dogodkih, junakih, orožjem, pametjo

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO
šolarji	moški	množina
knjige	ženski	množina
vrstnikih	moški	množina
sposobnosti	ženski	množina
načrte	moški	množina

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO
dogodkih	moški	množina
junakih	moški	množina
orožjem	srednji	ednina
pametjo	ženski	ednina

9. odlična, duhovit, dober, zvit, priljubljen, smešni, napeta, fina, pameten
a

Besedna družina

1. danes -dan-
nepričakovanih -čak-
načrtih -črt-
pogovorih -govor-
2. zboleti, bolezen, bolečina -bol-
strah, prestrašiti, strašljiv -strah-
poledica, leden, sladoled -led-
oglas, glasbenik, glasen -glas-
oči, oko, očala -ok-
sneg, snežiti, zasnežen -sneg-
pekarna, zapeček, pripeka -pek-
zidar, pozidati, prizidek -zid-
3. Po smislu.
a) predpražnik – prašek
b) potiti se – znojiti se
c) hišni – pohištvo
č) rokovati se – rožnik
NE
c
Besedi sta pomensko sorodni, izhajata iz korena -hiš-.

	SAMOSTALNIK	PRIDEVNIK
Rad igr <u>a</u> m badminton.	igrača, igra, igrišče, igralec, igralnica	razigran, igriv, igralkin
Bereš pustolovski roman?	branje, berilo, bralnica, bralec	bran, prebran, izbran
Mu lahko priprav <u>i</u> š sok?	priprava, pripravnik, pripravnica	pripravljen, pripraven
Zapoj <u>m</u> o slovensko himno.	petje, pesem	pet, zapet
Naj danes sku <u>h</u> am žgance?	kuhanje, kuhar, kuhalnica	kuhan, prekuhan

7 Dobro blago se samo hvali

1. a, b, c, č, e, f, h
Ne.
a) 12.000.
b) 880.
c) Trda vezava.
2. č
č
3. Splošni šolski multimedijski slovar.
Ne.
Z x-om.
Ime, priimek, naslov, poštno številko, telefon, elektronski naslov, datum, podpis.
4. NE, DA, DA, NE, NE, DA
5. NEPREKLICNO NAROČAM.
c
c
Z besedama »Plaćal bom«.
Ne.
9.
a) pošta, poštar, ~~poštenjak~~, poštarški
b) trdosrčen, trdnjava, trd, ~~tepsti~~
c) zabavišče, zabaven, zabavati, ~~zaboj~~
č) žepnina, žepar, ~~žerjav~~, žepnik

10.

OSEBNI ZAIIMEK	OSEBA	ŠTEVILO	KDO JE POIMENOVAN?
me	1.	ednina	naročnik/kdor izpolnjuje naročilnico

11.

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO	SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO
slovar	moški	ednina	oblika	ženski	ednina
različice	ženski	množina	obroki	moški	množina
besed	ženski	množina	obresti	ženski	množina
besedišče	srednji	ednina	Mesto	srednji	ednina

12. Simon se je lotil izpolnjevanja naročilnice. Nenadoma je vprašal mamo: "Naj naročim tudi zgoščenko?" Mama mu je odgovorila: "Zaenkrat naroči samo slovar." Simonu to sicer ni bilo všeč, vendar je bil tiho in je naredil, kot mu je naročila mama. Oče, ki je prišel mimo, pa je dodal: "Plaćali ga bomo v dveh obrokih." In Simon je vpisal znak v četrti kvadrantek.

b

Na začetku povedi.

"Naj naročim tudi zgoščenko?" je Simon nenadoma vprašal mamo.

"Zaenkrat naroči samo slovar," mu je odgovorila mama.

"Plaćali ga bomo v dveh obrokih," je dodal oče, ki je prišel mimo.

Simon je nenadoma vprašal mamo, ali naj naroči tudi zgoščenko. Mama mu je odgovorila, naj zaenkrat naroči samo slovar. Oče, ki je prišel mimo, pa je dodal, da ga bodo plaćali v dveh obrokih.

13.

OSEBNI ZAIIMEK	OSEBA	ŠTEVILO	KDO JE POIMENOVAN?
mu	3.	ednina	Simon
mu	3.	ednina	Simon
ga	3.	ednina	slovar

8 Zaradi če čebula ni bula

1. Zaradi narasle reke so gasilci pripeljali vreče s peskom.
Zaradi močne otoplivitve ozračja se je v gorah sprožilo veliko plazov.
Zaradi strahu pred višino se nisem povzpel na Eifflov stolp.
Zaradi goste megle nad Ljubljansko kotlino je brniško letališče zaprto.
Ne
Da

2. Posledico.
Ne
Da
3. Ker je bil potres, ...
Ker je bila suša, ...
Ker sem zbolel, ...
Ker se je zgodila prometna nesreča, ...
4. Zaradi zemeljskega plazu so zaprli cesto.
Zaradi podvodnih potresov nastanejo cunamiji.
Zaradi hude prometne nesreče so uredili obvoz.
5. Na primer: Če se boš naučila zgodovino, boš lahko šla v kino.
Če boš babici pomagala pospraviti stanovanje, boš lahko gledala film.
Če boš pospravila svojo sobo, boš lahko povabila Mojco, da bo prespala pri tebi.
Da
Da
6. Ker je desna roka pri večini ljudi spretnejša od leve, se rokujemo z desnico.
Svetloba zvezd je podnevi šibkejša od Sončeve, zato jih ne vidimo.
Na zemljišču so zgradili namakalne naprave, da bi pridelali več zelenjave.
Ko smo se sprehajali po parku, smo videli veverico.
Če se bom izučil za avtomehanika, bom lahko delal v očetovi delavnici.
7. Ne, s posledico.
Da
Da
8. Če se jež prestraši, se zvije v bodečo kroglo.
Če boš jemal zdravila, boš ozdravel.
Ne
9. Prezrači sobo. Le tako boš dobro spala.
Ne pretepaj sošolcev. Le tako boš imel veliko prijateljev.
S če.
Če boš prezračila sobo, boš dobro spala.
Če ne boš pretepal sošolcev, boš imel veliko prijateljev.
10. Npr. Ana bo postala zdravnica, ker si to že dolgo želi.
Ana bo postala zdravnica, zato si že zdaj kupuje medicinske priročnike.
Ana bo postala zdravnica, če bo pridno študirala.

9 Včasih gre tudi brez zdravnika

1. ozkolistni trpotec, suličasti trpotec, špičasti trpotec, volčji jezik, žlebinec, žilnjak, kozja rebrca, pripotec
2. č
3. NE, NE, NE, DA
4. b, č
5. 7 2 5 3 1 6 4
6. širok, poslabšati, zdravje, spodnji, tema, pogosto, tuj, prvi
7. astma, zemlja, redko
8. tak, ki ima modre oči; tak, ki ima dolge lase; tak, ki ima dolge noge; tak, ki ima rdeča lica; tak, ki ima mlečne zobe; tak, ki je bosih nog; tak, ki ima trdo glavo
9. Npr. otečen, opekline, ugriznjen, vnet, bolan, prehlad.
10. bezgov sok, timijanov čaj, koprivji poparek, regratov sok, trpotčev sirup, kamiličin čaj, baldrijanove kapljice

11.

SAMOSTALNIK	ŠTEVILO	SPOL
oko	ed	sr.
pljuča	mn.	sr.
dlan	ed.	ž.
jetra	mn.	sr.
ledvica	ed.	ž.
kost	ed.	ž.

SAMOSTALNIK	ŠTEVILO	SPOL
možgani	mn.	m.
lice	ed.	sr.
usta	mn.	sr.
obrvi	ed.	ž.
grlo	ed.	sr.
žrelo	ed.	sr.

12. ki, o kateri, s katerim, ki, ki, iz katerega, ki
Ne. Vpisoval sem različne oblike besede kateri.
13. velikan, stavec, suhec, zaspanec, dolgočasnež, veseljak, duhovitež, debeluh, zapravljivec, hudomušnež
14. ta, ki je bolan; ta, ki je skop; ta, ki je omahljiv; ta, ki je trmoglav; ta, ki je domišljav; ta, ki je mlad;
ta, ki je srborit; ta, ki je divji; ta, ki je ognjevit; ta, ki je strahopeten
15. pljučih, kašlju, ledvice, zdrave, jetrom
16. žajbelj, bezeg, sladki, sladkor, škodljiv, premišljeno, otrocih, bronhijev, oddelek, pljučne, odkritju, antibiotikov

Višji primerja – najvišji presega

1. starejši, primernik; najstarejši, presežnik; lažji, primernik; najboljši, presežnik; najlepši, presežnik;
globlji, primernik; novejše, primernik; slajša, primernik; najhitrejši, presežnik; težja, primernik;
najbolj vročedni, presežnik; najmirnejši, presežnik; položnejšega, primernik
2. zanimivo; najtanjšo, najkrajšo; previdnejši; najnovejšo; daljša; najkrajši; topla
osnovnik: zanimivo, topla
primernik: previdnejši, daljša
presežnik: najtanjšo, najkrajšo, najnovejšo, najkrajši

3.

OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
hud	hujši	najhujši
debel	debelejši	najdebelejši
mlad	mlajši	najmlajši
prijazen	prijaznejši	najprijaznejši
glasen	glasnejši	najglasnejši
divji	bolj divji	najbolj divji
strm	strmejši	najstrmejši

10 Prva je za koncerte, druga za pusta

1. glava – zgornji del telesa, zeljnata glava, glava v dopisu ...
vrat – del telesa, balončka, pečene ure ...
trup – del telesa, kitare, ladje ...
kobilica – žival, del ladje ...
Večpomenke.
2. glasbilo, uglasovalni, uglasovalne, glasbenih
zvočnica, zvok, zvočne
brenkamo, brenkala
3. brenkalo, godalo, pihalo, tolkalo
4. Limona, Pes, Ključnica
a
5. pripomoček, rastlina, beseda
b
6. ki ima mehke tanke igle v šopih in ti mu jeseni odpadejo
v kateri izvajajo odrska dela
v kateri shranjujemo pokvarljivo blago
c
7. 4 7 8 5 1 6 2 3 11 10 9
9. Ples, na katerem nosijo plesalci maske.
Na obraz nanesena obloga iz kumar za nego kože.
Maska za gledanje pod vodo.
Maska, ki se da na obraz za zaščito oz. varovanje dihalnih organov pred strupenimi plini.
10. maskerski, maskiranjem, masker, maskirnici, maskiranec
DA
NE

11.

PRIDEVNIKI		
EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
dolg	tanki	težki
		lepi
		debele
		visoki

a

a

12. daljši, najdaljši
 tanjši, najtanjši
 težji, najtežji
 lepši, najlepši
 debelejši, najdebelejši
 višji, najvišji

13. njo

3. , ed., ž. sp., odprtina

14. Da se ena beseda ponovi.

c

Kurent je človek, ki je preoblečen v posebna oblačila.
 Iz ust mu visi dolg rdeč jezik, ki je narejen iz blaga ali usnja.
 Kvišku štrlita dve tanki palici, ki sta okrašeni s šopi perja.
 Ježevka je palica, ki je na koncu ovita z ježevo kožo.

c

Da

15. ohranjanje, dogajanje, truščem, zvoncev, priljubljena, Strokovnjaki

16. Slovenija, začetek, Beli, Osrednji, brezovo zelenje odetega Zelenega, okrašenega drevesa
 Črko e.

BESEDA			
Z OZKIM E		S ŠIROKIM E	
Slovenija	brezovo	zelenje	
začetek	odetega	zelenega	
Beli	drevesa	okrašenega	
osrednji			

Prodajam – kupim

- V obeh se prodaja kolo.
 V prvem je več podatkov o kolesu.
 Prvo. Vsebuje več podatkov o kolesu.
 Brezhiben → brezhibno.
- Iz prve naloge: 1. besedilo: Glasbila, 2. besedilo: Razno, 3. besedilo: Oblačila, 4. besedilo: Stanovanjska oprema. Iz sedme naloge: 1. in 2. besedilo: Športni pripomočki.
- Sporočevalec išče nekaj, kar je izgubil.
 Veliko mu pomeni.
 Ker si predmet zelo želi dobiti nazaj.

11 Sosedu s sosedom o sosedu

- sošolec
 sošolca
 sošolcu
 sošolca
 sošolcu
 sošolcem
- Gregorjem, Izolu, postaji, strica Jerneja, avtom, marino, jadrnic, pomolu, ribičev, ribe, dneih, cerkev, Piranu, soline, Sečovljah, bratrančem, Mihom/Miho, prijatelji, Janijem, Jakom/Jako, Brankom, Anžetom in Primožem

3. Metka, knjige – Kdo? Kaj?
babica, mačke, psa – Kdo? Česa? Kaj?
Tinetu, sreča – Komu?, Kaj?
voznikom – S kom?
 Kaj?

4.

	IME SKLONA	VPRAŠALNICI
1.	imenovalnik	Kdo ali kaj?
2.	rodilnik	Koga ali česa?
3.	dajalnik	Komu ali čemu?
4.	tožilnik	Koga ali kaj?
5.	mestnik	O kom ali o čem?
6.	orodnik	S kom ali s čim?

5.

	VPRAŠALNICA	SKLON
<u>Močerad živi v gozdu.</u>	Kaj?	imenovalnik
<u>Naloge še nisem rešila.</u>	Česa?	rodilnik
<u>Trava je ozelenela.</u>	Kaj?	imenovalnik
<u>Imela sem lepe sanje.</u>	Kaj?	tožilnik
<u>Rad se pogovarjam z dedkom.</u>	S kom?	orodnik
<u>Srečala sem prijateljico.</u>	Koga?	tožilnik
<u>Tina pomaga sošolki.</u>	Komu?	dajalnik
<u>Otroci se sankajo.</u>	Kdo?	imenovalnik
<u>Časopisi poročajo o potresu.</u>	O čem?	orodnik

6. Veroniki je pokazal obvestilo o izgubljenem psu.
 Komu? Kaj? O čem?
 Veselim se že počitnic.
 Česa?
Rastline proizvajajo kisik za dihanje.
 Kaj? Kaj? Za kaj?
Trubar je Slovincem podaril prvo knjigo.
 Kdo? Komu? Kaj?
 S sosedo sem šla nakupovat.
 S kom?
 Ali res še nisi prebral članka o Martinovem kolesarskem uspehu?
 Česa? O čem?

SAMOSTALNIK V					
IMENOVALNIKU	RODILNIKU	DAJALNIKU	TOŽILNIKU	MESTNIKU	ORODNIKU
rastline	počitnic	Veroniki	obvestilo	(o) psu	(s) sosedo
Trubar	članka	Slovincem	kisik	(o) uspehu	
			dihanje		
			knjigo		

7. Npr. letalom (orodnik), Razstave (rodilnik), trenerju (dajalnik), rižoto (tožilnik), vodo (tožilnik);
 pravljici (mestnik), računalništvo (imenovalnik)
 8. čarovnica, postelja, noč, pravljica, jutro, sanje, palica, strahec, zvezde, dogodek

12 Iz male ne zraste velika

1. Npr. pravljica Volk in sedem kozličkov, film Na svoji zemlji, trgovina Merkur, knjiga Babica v supergah, oddaja Pod klobukom, časopis Dnevnik, šampon Dan na dan, krema Nivea
 2. Npr. Ali veš, kdaj praznujemo dan državnosti?
 Brat Martin je sošolki Petri za valentinovo poklonil šopek cvetja.
 Rad bi, da bi bilo za božič veliko snega.
 Vsako leto gremo za martinovo k stricu Jožetu na Dolenjsko.
 26. decembra Slovenci praznujemo dan samostojnosti in enotnosti.
 Poslala mu bom voščilnico za novo leto.

3.

DRŽAVA	PREBIVALEC, PREBIVALKA	DRŽAVNI JEZIK
Slovenija	Slovenec, Slovenka	slovenščina
Avstrija	Avstrijec, Avstrijka	nemščina
Italija	Italijan, Italijanka	italijanščina
Hrvaška	Hrvat, Hrvatica	hrvaščina
Madžarska	Madžar, Madžarka	madžarščina
Nemčija	Nemec, Nemka	nemščina
Francija	Francoz, Francozinja	francoščina
Velika Britanija	Britanec, Britanka	angleščina
Španija	Španec, Španka	španščina

4. slovenski jezik/slovenščino

angleški jezik/angleščino ...

Z malo.

5. Ljubljani, slovensko; Zagrebu, hrvaščino; Budimpešti, madžarski; Avstriji, nemško; Italiji, italijanski; Angliji, angleško; Nemčiji, nemško; Beogradu, srbsko

6.

Nemec, ~~šved~~ , Bolgar, Anglež
angleščina, ~~Angleški~~ jezik, slovenski jezik, italijanščina
~~Slovenščina~~ , francoščina, nemščina, kitajščina
Hrvatice, Slovenka, Poljakinja, ~~rusinja~~

Imena pripadnikov narodov pišemo z veliko začetnico, imena jezikov pa z malo.

7. Za ~~Pusta~~ smo si ogledali karneval v Benetkah. – pustaDvojino poznajo redki jeziki; eden od njih je ~~Slovenščina~~. – slovenščinaV slovarju so ~~Angleške~~ in ~~Slovenske~~ besede. – angleške, slovenskeBližajo se novoletni in ~~Božični~~ prazniki. – božični

8.

Sredi ~~Avgusta~~ so nas obiskali znanci iz ~~avstrije~~. Povabili smo jih na kosilo v hotel ~~slon~~. Govorijo ~~Nemško~~, njihov sin pa se uči slovenščino, zato se je z menoj pogovarjal slovensko. Dogovorili smo se, da jih ~~Marec~~ prihodnje leto obiščemo v ~~avstriji~~.

avgusta, Avstrije, Slon, nemško, marca, Avstriji

9. Evrope, Slovenije, Beli krajini, Zelenega Jurija

10.

DOLOČILO PRED OSEBNIM IMENOM	OSEBNO LASTNO IME
gospod	Jakopič
ravnatelj	Kovačič
profesorica	Borovnik
doktor	Zdravič
direktor	Bernik
gospa	Verbič
minister	Košir
predsednik	Bukovnik

11. g., ga., dr., dr., prof., prof., inž., inž.

Z malo začetnico.

Piko.

13 Iz časov brez televizije in računalnika

1. podeželju, zimsko, ženske, predice, predle, izdelovanje, preslico, kolovrat, božiča, Predice, pripovedovanjem, moški
2. predle, predice, predivo, preslica, preja

4. Medtem ko, Ko, ker, da bi, Če, Ker
 5. Medtem ko so kurenti tekali po cestah, so potresavali s telesom.
 Gospodinja je vrgla glinast lonec na tla, da bi kokoši nesle več jajc.
 Kurenti so se veselili, če so na cesti srečali dekle.
6. slovensko
 zimsko
 ovčja
 lesena
 laneno
 nožni
 pustni
 glineni/glinast
 Vrstne.
 NE
7. predica, tkalka, vezilja, pevka, pisateljica, šivilja, pletilja, klekljarica, plesalka, govorka
 8. preja, petje, poskakovanje, potresavanje, hoja, tkanje, življenje, tekanje, pozvanjanje, srečanje
 9. ga, jim

OSEBNI ZAIMEK	OSEBA	ŠTEVILO	SAMOSTALNIK
ga	3.	ed.	opravilo
jim	3.	mn.	ženske

10.

OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
glasen	starejši	največji

11.

SAMOSTALNIK	RODILNIK	TOŽILNIK	ORODNIK
	(Ne vidim ...)	(Vidim ...)	(Zabavam se z/s ...)
pero	peresa	pero	s peresom
lonec	lonca	lonec	z loncem
pošast	pošasti	pošast	s pošastjo
kurent	kurenta	kurenta	s kurentom
pas	pasu	pas	s pasom
pes	psa	psa	s psom
dekle	dekleta	dekle	z dekletom

12.

SAMOSTALNIK	SPOL	ŠTEVILO	SKLON
vasi	ž.	mn.	tož.
srečanja	sr.	mn.	im.
kurenti	m.	mn.	or.
spopadi	m.	mn.	or.

13.

IMENA SKLONOV	EDNINSKE OBLIKE PRIDEVNIKA ljudski		
	za moški spol	za ženski spol	za srednji spol
imenovalnik	ljudski	ljudska	ljudsko
rodilnik	ljudskega	ljudske	ljudskega
dajalnik	ljudskemu	ljudski	ljudskemu
tožilnik	ljudski	ljudsko	ljudsko
mestnik	o ljudskem	o ljudski	o ljudskem
orodnik	z ljudskim	z ljudsko	z ljudskim

b

14. lepih maškar (rod.), Ptujkega polja (rod.), pustnih šem, babjim mlinom (rod., or.), Ziljske doline (rod.), Beli krajini, Zelenega Jurija (mest., tož.), velikonočnem času, ljudskih šeg in navad (mest., rod.), svetega Miklavža (tož.)
 15. Marjanovem stricu, ob starem drevesu, sosedovemu psu, našem dedku, starejšemu gospodu
 16. Boš jabolni sok ali jagodnega? Naj naročim pečen krompir ali praženega? Piješ vroče mleko ali boš raje mrzlo?
 17. ljudski, nedeljo, življenja, rožlja, spremlja, ljudmi, priljubil

18. Znani kurenti s Ptujskega polja, Znameniti cerkljanski lavfarji, Čarovnica v pustnem sprevodu v Cerknici
19. Ptujsko polje, Logarska dolina, Podpeško jezero, Dravsko polje, Ljubljanska kotlina, Tržaški zaliv
To so nekrajevna zemljepisna lastna imena; drugo besedo pišemo z malo začetnico.
20. Spodnje Prapreče, Gornji Grad, Ljubno ob Savinji, Straža pri Novem mestu, Vinski Vrh pri Šmarju, Šmarje pri Jelšah, Medvedje selo, Zgornji Petelinjek
To so krajevna zemljepisna lastna imena.; pišemo jih z veliko začetnico, razen če ni beseda trg, vas, mesto, selo, ob, pri, v ipd.
21. Ptujčan, Cerkničan, Drežničan, Brkinčan

14 Simon, kaj delaš?! Le kaj se dogaja s tabo?

1.

GLAGOLSKE ČASOVNE OBLIKE		
PRETEKLIK	SEDANJIK	PRIHODNJIK
sem predstavil	predstavim	bom predstavil
so izdelovali	izdelujejo	bodo izdelovali
so primerjali	primerjajo	bodo primerjali

2.

GLAGOL	ČASOVNA OBLIKA
se imenuje	sedanjik
je dobilo	preteklik
so se začeli	preteklik
ostaja	sedanjik
so	sedanjik
bomo ugotovili	prihodnjik
sta bila	preteklik
odganja	sedanjik

3. je prišlo, je bila, so se pokazali, so razkrila, je pogoltnilo
4. bodo ... zrasle, bodo, bodo jedle, bodo ... odletele, bodo našle
5. se je začelo, bosta prišla, je, se odpira, je bil, omogočajo, je ... našla, je ... rekel, bom
6. Ko bom bila velika, bom ~~bila~~ učiteljica.
Prihodnji teden bom ~~bit~~ že zdrav.
Mama, saj bom ~~bit~~ priden!
Si že ~~najdel~~ ključ? našel
Ana in Jasna sta ~~bile vprašane~~ angleščino. bili vprašani
7. piševa, pišejo, pišeta, pišete, pišeta, pišemo

OSEBA	ŠTEVILO		
	EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
1.	pišem	piševa	pišemo
2.	pišeš	pišeta	pišete
3.	piše	pišeta	pišejo

b

OSEBA	ŠTEVILO		
	EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
1.	-m	-va	-mo
2.	-š	-ta	-te
3.	-Ø	-ta	-jo

9.

GLAGOL	OSEBA	ŠTEVILO	GLAGOL	OSEBA	ŠTEVILO
hitim	1.	ednina	je	3.	ednina
delata	2./3.	dvojina	nadaljujejo	3.	množina
sprašujeva	1.	dvojina	smo	1.	množina
najdete	2.	množina	plešeš	2.	ednina

10.

OSEBA	ŠTEVILO		
	EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
1.	jem̄	jeva	jemo
2.	ješ̄	ješta	ješte
3.	je	ješta	jedo/jejo

b, c

grem, greš, gre; greva, gresta, gresta; gremo, greste, gredo/grejo

dam, daš, da; dava, dasta, dasta; damo, daste, dado/dajo

vem, veš, ve; veva, vesta, vesta; vemo, veste, vedo/vejo

b

11. daste, govorita, vesta, jesta

12. sem stal/-a, smo tekli/-e, sva plesala/-i, ste šli/-e, je mlel/-a, sva bila/-i, sta pletla/-i

13. so ... opazovali, bova šla, bodo, sta ... našli

14. Kurentovanje ni ljudski običaj.

Kurenti se ne družijo v dvojice.

Kokoši ne bodo bolje nesle.

To niso pustni obhodi.

Kurentov ni spremljal hudič.

Ne bo oblečen v črn ali rdeč kombinezon.

Nočejo kupiti tudi pohištva.

Naša šola nima računalniške učilnice.

15. ne stanuje, noče, ne bo, nisi, ne morem

16. nebo, bo, bo, ne bo, bo, ne bo

17. v isti osebi, v istem številu, v istem času

15 Vse teče in se spreminja

1.

GLAGOL	ČASOVNA OBLIKA	OSEBA	ŠTEVILO	SPOL
je dojila	pret.	3.	ed.	ž.
(je) negovala	pret.	3.	ed.	ž.
je skrbel	pret.	3.	ed.	m.
je odločal	pret.	3.	ed.	m.
so pravili	pret.	3.	mn.	m.

c

b

Ker gre za pretekla dejanja.

V prihodnjiku.

2. dojilja – ženska, ki doji tujega otroka; atrij – osrednji prostor rimske hiše; mozaik – slika iz raznobarnih kamnitih ali steklenih ploščic; freska – slika, narejena na svež omet; bakla – svetilo iz lesa ali iz vnetljive snovi na držalu; oljenka – svetilka na olje; ognjišče – prostor z ognjem; tunika – rimsko oblačilo; toga – rimsko oblačilo; gamaše – prevleka za čez čevlje; pergament – nastrojena živalska koža, primerna za pisanje; papirus – tropska rastlina z velikimi listi; filozofija – veda, ki proučuje naravo sveta in položaj človeka v njem; govornišvo – spretnost govorenja; godbenik – kdor igra na pihalo; gladiator – borilec z nasprotnikom ali divjimi zvermi

3. obleka, šport, poklic, kos pohištva

4. Npr. tuna, skuša, mečarica ...
 jurček, lisička, sivka ...
 svinčnik, kreda, barvica ...
 cvetača, solata, zelje ...
 češnja, jabolko, breskev ...
5. smrt, izgubiti/izpustiti, zvečer, premalo, reven/siromašen, pozno
6. Besedi datelj in sadež sta podpomenka in nadpomenka.
 Besedi premožen in bogat sta sopomenki.
 Besedi nikoli in vedno sta protipomenki.
 Besedi dolg in dolžina sta iz iste besedne družine.
 Beseda sadež ima širši pomen kot datelj.
 Besedi premožen in bogat imata enak pomen.
 Besedi nikoli in vedno imata nasproten pomen.
 Besedi dolg in dolžina imata enak koren -dolg-.
7. trgovec, slikar, kamnosek, učitelj, tkalec, tesar
8. Besede se ponavljajo.
 (S) pisalom
 Pouk
 Petnadstropne hiše
 Z njim so pisali na povoščene tablice.
 Potekal je kar na prostem ali na tržnicah.
 Revnejši meščani so stanovali v petnadstropnih hišah, ki so bile zgrajene na križiščih.
9. Otrok.
 b

SAMOSTALNIK	SKLON						ŠTEVILO		
	I	R	D	T	M	O	ED.	DV.	MN.
otrok	+						+		
otroka				+			+		
otrok		+							+
otroka		+					+		
otroka				+			+		
otroka				+			+		
Otroka				+			+		
Otroci	+								+

otrok, otroki, otroci, otrocih

10. prostem, potujoče, mestnih, gladiatorske, gledališke, cirkuške
 prostem času, potujoče godbenike, mestnih ulicah, gladiatorske igre, gledališke predstave, cirkuške igre
 b
 Po njih se vprašamo kateri, -a, -o.

11.

OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
premožen	premožnejši	najpremožnejši
majhne	manjše	najmanjše
veliki	večji	največji
nujno	nujnejše	najnujnejše

12. preprostem ognjišču, domačim učiteljem, Ljudje, novorojenega otroka, vilic, kovinskim pisalom, ljudi
 13. vzgojitelj, opremljen, uporabljati, razsvetljava, suženj, gospodinjstvo, ognjišče, zleknjen, učitelj, postelja, zemljepis, priljubljen
 14. z mlajšo hčerjo, s prijetnim sogovornikom, s toplim vremenom, s hladnim vetrom, z bolnim stricem
 15. h, h, h, k, h, h, k, k, k

16 Simon ji ga je dal zanj

1. tebe, te, njo, jo, Njiju, ju, meni, njim, mi, jim
2. ga, ga, je, mu, mu, jima, ju, je, jo
3. ga – on, naju – medve, njima – onadva, je – ona, te – ti, z mano – jaz, vas – ve
4. nate, zanju, ponje, Predenj, vame
5. vanjo, ponj, nanj, zanju
6. vanj, Prednjo, vanje, –, pote
7. **mu**, **jih**, **zanjo**

OSEBNI ZAIMEK	OSEBA	ŠTEVILO	SKLON	BESEDA, NAMESTO KATERE STOJI
mu	3.	ed.	daj.	otrok
jih	3.	mn.	tož.	lasje
zanjo	3.	ed.	tož.	večerja

17 Prapraprapračlovek

1. a, a, a, b, a, a
2. avstralopitek, spretni človek, pokončni človek, misleči človek, moderni človek
- 3.

RAZVOJ ČLOVEKA (ČLOVEČNJAKI)				
KDO?	KDAJ?	KJE?	TELESNE POSEBNOSTI	NAČIN ŽIVLJENJA
avstralopitek	pred 4–5 milijoni let	J in V Afrike	pokončna hoja, roke daljše, glava podobna opicam	lovec, živel na tleh in na drevesih, pretežno rastlinojed
spretni človek	pred 2 milijonoma let	Tanzanija, Kenija, Uganda	večji možgani	uporabljal je ostrene kamne kot orodje
pokončni človek	pred 1,6 milijona let	Afrika, Azija	naša velikost, roke in noge človeške, večji možgani	odkril je ogenj in ga uporabljal, izdeloval je preprosto orodje lovec
moderni človek	pred 120.000 leti	Afrika, Evropa	podoben človeku, visoke postave	oblačil se je v kožo, uporabljal je kameno in koščeno orodje in orožje, oblikoval je glino, poslikaval je jame, prideloval si je hrano

5. se je zadrževal, je risal, (je) vrezoval, svetil je
V pretekliku.
V tretji.
V ednini.
6. gozdni, rastlinski, živalske, ledena, današnji, živalska, glinena/glinasta kateri, vrstni
7. **bitje**, **življenje**, **možgani**
8. človeka, ljudi, človeka, ljudje, človekom
9. tleh, tla, tal, Tla
10. predniki, človeka, Evropo, vzhoda, dolinah, poljedelstvom, živinorejo

SAMOSTALNIKI	SPOL	ŠTEVILO	SKLON
predniki	moški	množina	imenovalnik
človeka	moški	ednina	rodilnik
dolinah	ženski	množina	mestnik
poljedelstvom	srednji	ednina	orodnik
živinorejo	ženski	ednina	orodnik

11. Afrika, Azija, Evropa
Južnoafriška republika, Tanzanija, Kenija, Etiopija, Mezopotamija
Imena držav in celin so nekrajevna zemljepisna lastna imena, zato prvo besedo pišemo z veliko začetnico, preostale pa z malo.
12. odkril, da; Neandertalci, ki; dobah, so; sadeži, spadajo; domnevajo, da; takrat, ko

Podatki v oklepaju

1. ~~Pred okrog 160.000 leti so se v Afriki pojavili pripadniki vrste misleči človek (Homo sapiens).~~
~~Pred okrog 160.000 leti so se v Afriki pojavili pripadniki vrste misleči človek (Homo sapiens).~~
~~Pred okrog 160.000 leti so se v Afriki pojavili pripadniki vrste misleči človek (Homo sapiens).~~
Pred okrog 160.000 leti so se v Afriki pojavili pripadniki vrste misleči človek (Homo sapiens).
2. Prečrtani: drugi, tretji in četrti primer.

Na kratko

1. km, ipd., DZ, ha, tj., OŠ, mm, oz., ZD
V drugi.
V tretji.
V prvi.
2. KC – Kliničnem centru
SSKJ – Slovar slovenskega knjižnega jezika
SAZU – Slovenska akademija znanosti in umetnosti
3. OŠ, SNG, NUK
4. inženir, gospod, tega meseca, in tako naprej
5. Ga., p., prof., stol. p. n. š., sv.
6. 2 m, STA, dr., OZN, npr., idr., p. p.

18 Praskanje prepovedano

1. Pojavijo se znaki bolezn.
Spremenijo se v mehurčke.
Spremenijo se v kraste.
Posušijo se in odpadejo.
Ozdravi.
Ni več kužen.
2. a, b, d
Ker predstavljajo dogajanja, ki se ponavljajo oz. so brezčasna.
4. Ošpice, rdečke, škrlatinka.
Bolezen.
Trajanje.
Zdravljenje.
Da lahko hitro poiščemo želeni podatek.
5. b, č
7. pikast izpuščaj, pikice
8. Nore ženske.
Bolezen.
Cvetice.
9. Sklepi, mišice, trup, vrat, roke, obraz ...
Norice, pljučnica, ošpice, škrlatinka, rdečke ...
10. nenalezljiva vrnitev/pridobitev, hladni, znižana, malo, poletja
11. -bol-; bolečina, boleost, bolezenski, bolnik, bolehati, bolehen, boleč, bolniški, zboleti, preboleti, zaboleti, zobobol, glavobol, obolelost ...
12. okužba, okuženi
13. Moten – neprozoren, ohlapen – neoprijet.
14. nor, ošpikati/ošpičiti, škrlat, rdeč

15. izbruhom bolezni, prsnem košu, drobnih luknjicah, bombažnem perilu, ljudmi, srbečim osipom, rdečim izpuščajem
 16. ošpice, norice, rdečke, možgani
 17. njih, njih
 mehurčke, mehurčke
 18. ne sme, niso, ne bi, ne damo, ne bo
 19. z, z, k, h, z, k, h, k
 20. nalezljiv, prebavljiv, srbenje, postelja, srednji, izpuščaj, zdravnik, zdrav, luknjice, kapljica, posipanje, manj, pljučnica, odpadejo, vnetje, predpisati

19 Ni časa za dolgčas

1. rokomet - rokometasica, košarkar - košarkašica, kegljač - kegljačica, kolesar - kolesarka, plavalec - plavalka, smučar - smučarka, drsalec - drsalka, skakalec - skakalka
 2.

– pred začetkom igre	– oblikujejo dvojice – določijo vloge – dogovorijo se o usmerjanju – določijo začetek in cilj – vodja nariše črto
– na začetku igre	– stojijo ob črti – vodja preveže oči – vodja zapiska na piščalko – »letala« stečejo, »piloti« ostanejo na svojem mestu
– med začetkom in koncem igre	– »letala« tečejo po igrišču – vodja opazuje igralce
– na koncu igre	– prvo »letalo« priteče na cilj – zadnje »letalo« priteče na cilj

3. ker, ko, ki, da, če, da/naj

Pobarva se prva poved.

Igralcem ne sme drseti, zato so tla navadno lesena.

b

c

Zadnja.

Za odvisni govor.

To je poročilo o prvotnem govoru.

Trener je igralcem svetoval: »Igrajte počasneje.«

4. **Sodnikoma**; Tekmo vodita sodnika. Pomagajo jima trije pomožni sodniki.

Mreža; Po sredini igrišča je napeta mreža, ki je visoka 1,55 m.

igri; Igra se igra na prostem. V njej sodelujejo igralci in vodja oz. sodnik.

Gosja peresa v plutovinasti kapici; Žogica je narejena iz gosjih peres, ki so zatakajena v plutovinasto kapico. V njej je majhna utež.

5. jo, jim, njem, njimi, njem, ju

OSEBNI ZAIMEK	OSEBA	ŠTEVILO	SKLON	BESEDA, NAMESTO KATERE STOJI
njem	3.	ednina	mestnik	Igrišče
njimi	3.	množina	orodnik	črte in krogi
njem	3.	ednina	mestnik	sredinski krog
ju	3.	dvojina	tožilnik	začetek in cilj

6. igrata, sestavlja, je, je, zamenjajo

GLAGOL	ČASOVNA OBLIKA	OSEBA	ŠTEVILO
igrata	sedanjik	3.	dvojina
sestavlja	sedanjik	3.	ednina
je	sedanjik	3.	ednina
je	sedanjik	3.	ednina
zamenjajo	sedanjik	3.	množina

V sedanjiku. Besedilo govori o ponavljajočih se dejanjih.

7.

PRIDEVNIK	VPRAŠALNICA	VRSTA	BESEDNA ZVEZA
tekmovalni šport	Kateri?	vrstni	← za tekmovanje
pravokotno igrišče	Kakšno?	lastnostni	← kot pravokotnik
lesena tla	Katera?	vrstni	← iz lesa
gumijast podplat	Kateri?	vrstni	← iz gume
kovinski lopar	Kateri?	vrstni	← iz kovine
gosja peresa	Čigava?	svojilni	← od gosi
plutovinasta kapica	Katera?	vrstni	← iz plute
peresna žogica	Katera?	vrstni	← iz peres

8. č, c, a, b

9. lesenih tleh, šestnajstih peres, lahkim loparjem, igralcev/igralk, tremi otroki

10.

STOPNJE PRIDEVNIKA		
OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
velik	večji	največji

11. oz. – oziroma, tj. – to je, ipd. – in podobno

12. č, b, k, i

malo

20 Hočeš ali nočeš – moraš se iti učiti

- imeti, smučati, priti, vprašati, učiti
Z nedoločnikom.
Ker to zahtevajo glagoli, ki stojijo pred nedoločniki.
- hoditi, snežiti, odnesti, povedati, prinesiti
Nedoločnik stoji za določenimi glagoli.
- najti, peči, priti, leči, brati, pognati, vreči, vedeti
Npr. Moram najti izgubljeno knjigo.
- morali, mogli, more, Morali, mogla, moramo, moreš, moraš, moral, more, mogel, morem, mora, moramo
- Ni ti treba priti prej.
Knjige nama ni treba prebrati že ta teden.
Jutri mi ni treba s teboj v šolo.
- pisat, narediti, pospraviti, vstati, iti
- poslušati, poklicat, taborit, čakati, obiskovati, prenašati, solit, soliti, pogledat
Namenilnik uporabljamo za glagoli premikanja, nedoločnik pa za drugimi glagoli.
- priti, teči, zaspati, streči
- Darja mora vedno veliko povedati.
Moraš kaj kupiti v trgovini?
Te gobe se ne smejo jesti. Teh gob ne smemo jesti.
Danes se moram veliko učiti.
Ali želi kdo kaj vprašati?

21 Dobro je vedeti

- prišel
...pozneje, ker ...
... o ekskurziji.
- NE
a, b, č, d

4. ... ima po pouku sestanek.
... bodo gradili vodovod.
... mu popravila zobe.
... bi vsebovalo potrebne podatke.
5. vpisati – nedoločnik, vpisati – namenilnik, obesiti – namenilnik, obesiti – nedoločnik, odgovoriti – nedoločnik, pogledat – namenilnik
6. ravnateljem Marjanom Janežičem, psihologinjo Polono Vesel, staršem, učencev, Mojih otrok
7. Tomaž je mami sporočil: "Danes pridem pozneje, ker imam sestanek."
"Danes pridem pozneje, ker imam sestanek," je Tomaž sporočil mami.
Psihologinja je obvestila starše: "Vpis za vaše otroke bo jutri."
"Jutri bo vpis za vaše otroke," je psihologinja obvestila starše.
8. prihodnje, prihodnosti, prihodnjik, Prihodnjic

Gospa vejica, Vas smem vpisati?

1. Marjeta, posodi mi svoj nahrbtnik.
U, zebe me v roke!
Babica, tvoje pravljice so najlepše!
Ah, res mi je hudo!
Cenjeni kupci, izžrebali bomo dobitnika najnovejših tekaških smuč.
Da, takoj ti bom prinesel časopis.
Ne, tega ti ne morem povedati.
Oho, takega rezultata tekme pa nisem pričakoval.
2. Joj, kakšen dolgčas!
Gospa učiteljica, ali lahko pobrišem tablo?
No, poslušaj me že enkrat.
Hej, kam tako hitiš?
O, kako lep sončni zahod.
Ojej, kakšen hud pes!
3. Žiga, koliko si star?
Dragi obiskovalci, nastopil bo slon Dumbo.
Otroci, jutri bomo zbirali star papir.
Halo, Anton Mraz pri telefonu.
Ej, tole pa ni tvoj dežnik!
Brrr, kakšen leden veter piha.

22 Jure se je opoldne skrivoma vrnil domov

1. Ne opravljajmo več del hkrati. ...
Včasih kaj izrečemo, ne da bi prej pomislili.
Za znanje se je treba potruditi, potem pa se to obrestuje.
Stvari se v temi ne ločijo.
Šele zvečer lahko potrdimo, da je bil dan uspešen.
Delaj s premislekom.
povsod, nikjer, včasih, težko, lahko, ponoči, zvečer, počasi

KRAJEVNI	ČASOVNI	NAČINOVNI
povsod	včasih	težko
nikjer	ponoči	lahko
zvečer	počasi	

2. zadaj, sem, zdoma, nazaj
Krajevne.
3. Poleti, Jeseni, Nikoli, Včeraj, danes
Časovne.

4. Opolnoči, ob zvonjenju, pozimi, po koncu predstave

5.

PRISLOV	VRSTA PRISLOVA
lepo	načinovni
lani	časovni
zvečer	časovni
veselo	načinovni
tukaj	krajevni
tja	krajevni
letos	časovni
neprevidno	načinovni

6. stoje, smeje, molče, jokajoč

7. lepo lepō
 močno močno
 toplo toplo
 grdo grdo

Po podčrtanih besedah iz levega stolpca se vprašamo z vprašalnico kakšno.

Po podčrtanih besedah iz desnega stolpca se vprašamo z vprašalnico kako.

Podčrtane besede iz levega stolpca so pridevniki.

Podčrtane besede iz desnega stolpca so prislovi.

b

8. potem, Na to, nato, Po tem, zanalašč, neprimerno

23 Od kod in kam, kako in kdaj?

1. IC, MV, R

2. b

3. č

4. 1., 2., 17., 12.

5. NE, NE, NE, DA, NE, NE, DA, DA, NE

6. Ob 7.08.

Ob 9.50.

Ob 10.26.

Enkrat.

Ne.

7. na, v, z, v, na, z, iz, na, iz

8. č

Tako sklepam po zapisu zemljepisnega lastnega imena. Drugo besedo v krajevnih imenih pišemo z veliko začetnico.

9.

KRAJEVNO LASTNO IME	NEKRAJEVNO LASTNO IME
Bohinjska Bela	Bohinjsko jezero
Bohinjska Bistrica	Bohinjsko sedlo
Bohinjska Češnjica	

V krajevnih lastnih imenih pišemo neprvo besedo z veliko začetnico (razen besed mesto, vas, selo, trg), v nekrajevnih lastnih imenih pa neprvo besedo praviloma pišemo z malo začetnico.

10. Kamniška Bistrica, Ivančna Gorica, Novo mesto, Višnja Gora, Meniška vas, Zidani Most, Murska Sobota, Spodnji Petelinjek

11. Kal nad Kanalom, Mezgovci ob Pesnici, Kamnik pod Krimom, Begunje na Gorenjskem, Srednja vas pri Polhovem Gradcu

V krajevnih lastnih imenih pišemo z veliko začetnico prvo in neprvo besedo (izjema so besede mesto, vas, selo, trg, nad, pod, ob, na, pri ...).

24 Naj se prijavim ali ne?

1. a, a, b, b
2. b, b, c
- 3.

3. poštni predal, elektronska pošta, telefon, številka
4. Da bi se naslovník čim prej prijavil.
Da bi ga/jo vključili v skupino enako starih otrok.
Da bi organizirali prevoz.
7. b
8. b
9. b
10. računalniško, računalniški, računalnikarjev, računalniško, računalništva, računalniških, računalništva, računalniške, računalništva
11. C A Č B
NE
Kot orodje.
12. izpisati, odnesti, končati, odjaviti, razstaviti, odgovoriti
13. C E G A F D B Č
14. Ljudje, šolskimi otroki, Vaših otrok, Andrejem
15. in, da bi, če, Ker, in, Zaradi
16. vpisati, izpolniti, Plaćati, prijaviti, motiti

17.

PRISLOV	VRSTA
uskajeno	načinovni
včeraĵ	časovni
dopoldne	časovni
poleti	časovni
zunaj	krajevni
pozimi	časovni
notri	krajevni

18. najboljši
dober, boljši
osnovnik, primernik

19. ga

a

	OSEBA	SPOL	ŠTEVILO	SKLON
ga	3.	m.	ed.	tož.

25 Rok je bil na krosu 2., 2 sošolca sta bila tik za njim

1.

ŠTEVNIKI	
GLAVNI ŠTEVNIKI	VRSTILNI ŠTEVNIKI
osemnajst	osemnajsti
tri	tretji
dvaindvajset	dvaindvajseti
en	prvi

2. Deseti, dva, 16, 3.

č

3. 3., kateri, s piko; 16, koliko, brez pike

4. 10., 2

Deseti s piko, dva brez pike.

Po prvem števniku se vprašamo s kateri, torej je vrstilni in ga zapišemo s piko.

Po drugem števniku se vprašamo s koliko, torej je glavni in ga zapišemo brez pike.

5. sto dvainpetdeset, enainpetdeset, petsto štiriindvajset, štiristo

6. 825, 932, 101, 825., 932., 101.

7. šeststosedemintrideseti, šeststo sedemintrideset, tristodvaindvajseti, tristo dvaindvajset

8. 735, petstodrug, 423, dvesto triintrideset

9. ~~sedemstotriinštirideset~~ sedemsto triinštirideset

~~petsto tretji~~ petstotretji

~~tristotriinštirideset~~ tristo triintrideset

10. sto enaintrideseti strani, sto devetnajst ljudi, sto šestimi pohodniki, tristo štiriinštirideset strani, dvesto dvaintrideset učencev, dvestotretjem mestu, osmega februarja

11. stodevetintrideset, stodeveti, petstošestindvajset evrov

12. milijon, tisoč

Milijon.